

Zoet en bitter

stilteviering

8 november 2020

voorbereid door Ria Huisman en Joke Visser

Welkom

Lied

Dit ene weten wij

Dit ene weten wij
en aan dit één houden wij ons vast
in de duistere uren:

er is een woord dat
eeuwiglijk zal duren

en wie 't verstaat,
die is niet meer alleen.

Henriëtte Roland Holst

Inleiding:

Water van zoet en bitter

Ik ben zo gelukkig, zei zij
om alles wat is
tranen van vreugde
bestroomden haar wangen

onstuitbaar de bron

want ik heb zo'n verdriet, zei zij
om pijn en gemis
en het water van zoet en bitter
vloeide samen als van twee rivieren
die elkaar vinden
op weg naar de zee

Catharina Visser

Lied

Wat ik gewild heb

Wat is gewild heb
wat ik gedaan heb
wat mij gedaan werd
wat ik misdaan heb
wat ongezegd bleef
wat onverzoend bleef
wat niet gekend werd
wat ongebruikt bleef
al het beschamende
neem het van mij
en dat ik dit was
en geen ander -
dit overschot van
stof en aarde
dit was mijn liefde.
Hier ben ik.

Huub Oosterhuis

Lezing

Psalm 75

Wat is in een naam?

“Uw naam worde geheiligd”

is gemakkelijk gezegd, maar hoe doe je dat?

Als ik totaal niet weet hoe u heet

hoe kan ik u dan roepen?

Moet ik dan zeggen in mijn gebed:

“Hé Dinges, hé ergens iets hierboven”?

Er zijn er, die kennen u wel van naam,

die spreken van het Opperwezen of de Allerhoogste.

Maar dat zijn bijnamen, daar kom ik niet ver mee

dat mag geen naam hebben.

Uw naam is helemaal niet nabij, maar veraf

uw naam blijft mij niet bij, omdat ik hem niet ken.

En toch, als iemand mij omarmt

juist als ik dat nodig heb ;

als iemand naast mij blijkt te staan

net als ik alleen sta.

Dan weet ik dat ik ben

in de buurt van erbarmen en mededogen.

Dan wordt uw naam geheiligd

al weet ik nog steeds niet hoe u heet.

Karel Eijkman

Lied

Word stil mijn ziel

Word stil, mijn ziel, ga op de tuin der stilte,

ga naar de boom, die heet de levensboom,

hoor naar de stem, die vraagt om stil te worden,

dat gij verwijlt een wijle in uw droom,

dat eerbied zij voor alle boom van leven,

hoor naar de boom, de stem spreekt in uw droom.

Wordt stil mijn ziel, sta in de stad der mensen,

waar men verdoofd de stille stem niet hoort

van het geraas van blinde rode ogen,

die zien niet meer waar horen niet meer hoort.

Hoor daar de stem op zacht verstillde tonen,

zachtwaardig lied van leven zelf een woord.

Word stil, mijn ziel, buig u nu naar de aarde

in huivering zij u eerbiediging.

Zet voet voor voet op dauwwit natte weide,

zie naar het spoor waarop uw treden ging.

Vertrap haar niet de open aarde-schede,

word stil mijn ziel, dat gij in liefde ging.

Herman Verbeek

Stilte

Noem de namen

Vandaag denken we aan de mensen die in het afgelopen jaar of ook eerder zijn gestorven. We noemen hun naam in ons midden, deze kleine gemeenschap van mensen.

Voor sterven hebben we veel woorden. Een geliefd mens is overgegaan, aan ons ontvallen. Of zoals het in een - jullie vast wel bekend - mooi gedicht van Hanna Lam staat: ze zijn in een ander weten.

Maar hoe mooi dit ook klinkt, er is vooreerst gemis, dat voelt soms bitter.

Uit de verhalen van mensen om ons heen klinkt ook nog nabijheid door. Soms uit een droom, soms uit een direct gevoel, soms ook uit een filosofisch weten.

De dood is licht als een veertje zegt Hans Andreus. Maar ook kan de dood als een macht in ons leven komen en zwaar zijn.

Catharina Visser verwoordt in het gedicht dat we aan het begin van de viering hoorden, innig: het samenvloeien van de pijn van missen en het zoete van wat er was.

Voor nu genoeg: ieder van ons heeft zijn eigen beleving en gevoelens rond sterven en gemis. Aan bitter en wellicht ook aan zoet. We noemen hier in onze kleine kring de namen. En we steken daar een kaars bij aan.

Voorbeden

Tafelgebed: **Wij noemen ons één**

Hoewel al jaren weg, bleef je hier toch .

Soms was je een herinnering die binnenin in leven bleef,
soms was je nergens want het duister ingegaan, van ons vandaan.

Hoe wij hier staan omdat we willen denken aan hoe jij er was,
we willen zijn als jij, met jou erbij en ons aaneen.

Wij zijn hier echt, we denken jou,
we delen woorden, zeggen brood en even zijn we samen één.

Daarom steeds weer in dankbaarheid
een dronk op jou op ons op straks
als je weer komt - je bent er al, want altijd hier
altijd nabij, altijd bij haar, bij hem, bij mij.

Marjoleine de Vos

Breken en delen

Gebod: **Het Aramese Jezus gebed / Aramese Onze Vader**

Bron van Zijn, die ik ontmoet in wat mij ontmoert,

Ik geef U een naam opdat ik U een plaats kan geven in mijn leven.
Bundel Uw licht in mij – maak het nuttig.

Vestig Uw rijk van eenheid nu,
Uw enige verlangen handelt dan samen met het onze.
Geef ons wat we elke dag nodig hebben aan brood en aan inzicht.

Maak de koorden van fouten los die ons vastbinden aan het verleden,

opdat wij ook anderen hun misstappen kunnen vergeven

Laat oppervlakkige dingen ons niet misleiden.

Uit U wordt geboren: de levende kracht om te handelen,
en het lied dat alles verfraait,
en zich van eeuw tot eeuw vernieuwt.

Slotlied: Het water zal stenen breken

Wanneer alles diep van binnen pijn doet
en je alleen, tegenover je eigen beeld,
ziet dat het vervormd is
door onbekende spiegels.

Wanneer de dingen voor je schaduw wijken,
wanneer je woord dat van een ander lijkt
en je hartslag uit je lichaam vlucht.

Wanneer je handen ver van je zijn
en je de afdruk van je voeten niet herkent,
wanneer je niets meer waarneemt
dan dode buitenkanten.

Ga dan als een zalm
tegen de stroom in
met alle razernij van je woede.

Wanhoop niet.

het water zal stenen breken.

Michele Najlis

Zegen Verfris ons

als wij jachten door licht en donker

- wek in ons aandacht en rust

als wij uitgeput neerzitten

- blaas ons vuur aan

als de wereld ons vermoeit

- zend ons nieuwe geestdrift

als onze handen niet meer geven

- breek ze open

doordring ons van onze majesteit

wat hebben wij niet te bieden!

daal met ons af naar de bron

in nacht en stilte

koester ons, was en verfris ons

maak ons nieuw

Catharina Visser